

[opis]

Książka, jak co roku, prowadzi Czytelnika od szczegółowego omówienia elementów rocznego sprawozdania finansowego banku spółdzielczego (bilansu, rachunku zysków i strat, sprawozdania z przepływów środków pieniężnych, zestawienia zmian w kapitale własnym, wprowadzenia do sprawozdania finansowego, dodatkowych informacji i objaśnień do sprawozdania finansowego, sprawozdania z działalności), poprzez omówienie aspektów podatkowych, zmian w przepisach, współczynnika wypłacalności, aż do zagadnień związanych z pandemią COVID-19.

Autorami publikacji są w większości biegli rewidenci posiadający wieloletnie doświadczenie w zakresie badania sprawozdań finansowych banków spółdzielczych.

Publikacja ta jest szczególnie wartościowa ze względu na liczne przykłady ilustrujące praktyczne rozwiązania problemów, z jakimi stykają się osoby odpowiedzialne za sprawozdawczość finansową w bankach spółdzielczych.

Publikacja Zamknięcie roku 2020 w banku spółdzielczym adresowana jest przede wszystkim do kadry zarządzającej i pracowników działów finansowo-księgowych banków spółdzielczych oraz innych osób zawodowo związanych z tym sektorem. Będzie przydatna również dla wszystkich, którzy chcą pogłębić swoją wiedzę z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości finansowej banków spółdzielczych.

[spis]

Wprowadzenie 13

Rozdział 1

Bilans - Ireneusz Kurczyna 15

Rozdział 2

Aktywa - Ireneusz Kurczyna, Anna Kraczkowska, Ewelina Dudkiewicz 23

2.1. Kasa, operacje z bankiem centralnym - Anna Kraczkowska 26

2.1.1. W rachunku bieżącym 27

2.1.2. Rezerwa obowiązkowa 29

2.1.3. Inne środki 33

2.2. Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskontowania w banku centralnym - Anna Kraczkowska 34

2.3. Należności od sektora finansowego - Anna Kraczkowska 34

2.3.1. W rachunku bieżącym 36

2.3.2. Terminowe 39

2.4. Należności od sektora niefinansowego - Anna Kraczkowska 46

2.4.1. Zasady tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków 46

2.4.2. W rachunku bieżącym 65

2.4.3. Terminowe 67

- 2.5. Należności od sektora budżetowego - Anna Kraczkowska 76
  - 2.5.1. W rachunku bieżącym 79
  - 2.5.2. Terminowe 80
- 2.6. Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu - Ewelina Dudkiewicz 82
- 2.7. Dłużne papiery wartościowe 83
- 2.8. Udziały lub akcje w jednostkach zależnych/współzależnych/stowarzyszonych/ pozostałych jednostkach - Ewelina Dudkiewicz 100
- 2.9. Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe - Ewelina Dudkiewicz 104
- 2.10. Wartości niematerialne i prawne - Anna Kraczkowska 109
- 2.11. Rzeczowe aktywa trwałe - Anna Kraczkowska 111
- 2.12. Inne aktywa - Anna Kraczkowska 124
  - 2.12.1. Przejęte aktywa - do zbycia 124
  - 2.12.2. Pozostałe 128
- 2.13. Rozliczenia międzyokresowe - Anna Kraczkowska 131
  - 2.13.1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego 131
  - 2.13.2. Pozostałe rozliczenia międzyokresowe 132
- 2.14. Należne wpłaty na kapitał własny - Anna Kraczkowska 133
- 2.15. Akcje własne - Anna Kraczkowska 134

Rozdział 3

- Pasywa - Ireneusz Kurczyna, Iwona Madej-Hacaś, Dorota Sowińska-Kobelak 135
  - 3.1. Zobowiązania wobec banku centralnego - Iwona Madej-Hacaś 137
  - 3.2. Zobowiązania wobec sektora finansowego - Iwona Madej-Hacaś 137
    - 3.2.1. W rachunku bieżącym 139
    - 3.2.2. Terminowe 141
  - 3.3. Zobowiązania wobec sektora niefinansowego - Iwona Madej-Hacaś 143
    - 3.3.1. Rachunki oszczędnościowe 145
    - 3.3.2. Pozostałe 147
  - 3.4. Zobowiązania wobec sektora budżetowego - Iwona Madej-Hacaś 150
    - 3.4.1. Bieżące 151
    - 3.4.2. Terminowe 152
  - 3.5. Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu - Iwona Madej-Hacaś 154
  - 3.6. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych - Iwona Madej-Hacaś 155
  - 3.7. Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych - Iwona Madej-Hacaś 156
  - 3.8. Fundusze specjalne i inne zobowiązania - Iwona-Madej-Hacaś 156
  - 3.9. Koszty i przychody rozliczane w czasie - Iwona Madej-Hacaś 162
    - 3.9.1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów 162
    - 3.9.2. Ujemna wartość firmy 163
    - 3.9.3. Pozostałe przychody przyszłych okresów 163
  - 3.10. Rezerwy - Iwona Madej-Hacaś 164
    - 3.10.1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego 166
    - 3.10.2. Pozostałe rezerwy 167
  - 3.11. Zobowiązania podporządkowane - Iwona Madej-Hacaś 170

- 3.12. Fundusz podstawowy - Dorota Sowińska-Kobelak 172
- 3.13. Fundusz zasobowy - Dorota Sowińska-Kobelak 176
- 3.14. Fundusz z aktualizacji wyceny - Dorota Sowińska-Kobelak 178
- 3.15. Fundusze fakultatywne - pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe - Dorota Sowińska-Kobelak 181
  - 3.15.1. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego 182
  - 3.15.2. Pozostałe fundusze rezerwowe 183
- 3.16. Zysk (strata) z lat ubiegłych - Dorota Sowińska-Kobelak 184
- 3.17. Zysk (strata) netto - Dorota Sowińska-Kobelak 185
- 3.18. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna) - Dorota Sowińska-Kobelak 187

Rozdział 4

- Współczynnik wypłacalności - Dorota Sowińska-Kobelak 189

Rozdział 5

- Pozycje pozabilansowe - Dorota Sowińska-Kobelak 191
  - 5.1. Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane 193
    - 5.1.1. Zobowiązania udzielone 194
    - 5.1.2. Zobowiązania otrzymane 197
  - 5.2. Zobowiązania z tytułu operacji walutowych 199
  - 5.3. Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna-sprzedaży 201
  - 5.4. Pozostałe 202

Rozdział 6

- Rachunek zysków i strat - Grzegorz Zamora, Anna Kraczkowska 203
  - 6.1. Przychody z tytułu odsetek - Grzegorz Zamora 206
    - 6.1.1. Od sektora finansowego 209
    - 6.1.2. Od sektora niefinansowego 213
    - 6.1.3. Od sektora budżetowego 214
    - 6.1.4. Z papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu 214
  - 6.2. Koszty odsetek - Grzegorz Zamora 218
    - 6.2.1. Od sektora finansowego 220
    - 6.2.2. Od sektora niefinansowego 222
    - 6.2.3. Od sektora budżetowego 223
  - 6.3. Wynik z tytułu odsetek (I-II) - Grzegorz Zamora 223
  - 6.4. Przychody z tytułu prowizji - Grzegorz Zamora 223
  - 6.5. Koszty prowizji - Grzegorz Zamora 226
  - 6.6. Wynik z tytułu prowizji (IV-V) - Grzegorz Zamora 228
  - 6.7. Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych, o zmiennej kwocie dochodu - Grzegorz Zamora 229
  - 6.8. Wynik operacji finansowych - Grzegorz Zamora 230
  - 6.9. Wynik z pozycji wymiany - Grzegorz Zamora 236
  - 6.10. Wynik z działalności bankowej - Grzegorz Zamora 237
  - 6.11. Pozostałe przychody operacyjne - Grzegorz Zamora 237

- 6.12. Pozostałe koszty operacyjne - Grzegorz Zamora 241
- 6.13. Koszty działania banku - Grzegorz Zamora 243
  - 6.13.1. Wynagrodzenia 243
  - 6.13.2. Ubezpieczenia i inne świadczenia 245
  - 6.13.3. Ewidencja przychodów otrzymanych w ramach otrzymywanego przez banki wsparcia w ramach tarczy antykryzysowej - przeciwdziałaniu COVID-19 zgodnie z ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374, 567, 568, 695, 875, 1086, 1106, 1422, 1423, 1478, 1493, 1639) 248
  - 6.13.4. Inne 251
- 6.14. Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych - Anna Kraczkowska 254
- 6.15. Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości - Anna Kraczkowska 255
- 6.16. Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości - Anna Kraczkowska 257
- 6.17. Wynik operacji nadzwyczajnych - Grzegorz Zamora 260
  - 6.17.1. Zyski nadzwyczajne 260
  - 6.17.2. Straty nadzwyczajne 260
- 6.18. Zysk (strata) brutto - Grzegorz Zamora 261
- 6.19. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty) - Grzegorz Zamora 262

Rozdział 7

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego - Ireneusz Kurczyna 263

Rozdział 8

Informacja dodatkowa - Ewelina Dudkiewicz 277

Rozdział 9

Zestawienie zmian w kapitale własnym - Ireneusz Kurczyna 325

Rozdział 10

Rachunek przepływów pieniężnych - Ireneusz Kurczyna 331

10.1. Definicje 332

10.2. Przepływy pieniężne i ich prezentacja (IV) 333

10.3. Metody prezentacji przepływów pieniężnych 334

10.4. Przepływy pieniężne netto 335

10.5. Rachunek przepływów pieniężnych banku spółdzielczego 336

10.6. Praktyczne wskazówki dla ustalenia poszczególnych pozycji przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej metodą pośrednią dla banku spółdzielczego 338

Rozdział 11

Sprawozdanie z działalności - Barbara Kosieradzka 353

11.1. Unormowania prawne 353

11.2. Cel sprawozdania z działalności 354

11.3. Zakres sprawozdania z działalności 355

11.4. Przykładowe sprawozdanie - zarys 357

Rozdział 12

Odpowiedzialność za sprawozdanie finansowe - Dorota Sowińska-Kobelak 369

Rozdział 13

Przegląd regulacji dotyczący COVID-19 w bankach spółdzielczych

- zagadnienia wybrane - Piotr Pałka 373

13.1. Funkcjonowanie organów banku spółdzielczego w dobie COVID-19 373

13.2. Reżim sanitarny w banku spółdzielczym 375

13.3. Praca zdalna w banku spółdzielczym 377

13.4. Przedłużenie kadencji organów ustawowych i statutowych banków spółdzielczych 378

13.5. Złożenie wniosku o dofinansowanie dopłaty do wynagrodzeń pracowników - wydłużenie terminów 379

Rozdział 14

Aspekt podatkowy - Jan Szostak 395

14.1. Opodatkowanie podatkiem dochodowym od osób prawnych banku spółdzielczego 395

14.2. Podatek odroczony 423

14.3. Obowiązki banku spółdzielczego jako podatnika PDOP i płatnika PDOF 431

Rozdział 15

Zmiany w przepisach prawa w 2020 roku - aspekty prawne dla księgowych - Tadeusz Białek 439

Najważniejsze zmiany prawno-podatkowe w 2020 r.

15.1. Ustawa z dnia 28 maja 2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku od towarów i usług, ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw 441

15.1.1. Implementacja dyrektywy ATAD2 442

15.1.2. Zmiany w ustawie o VAT - Implementacja Dyrektywy 2018/1910 443

15.1.3. Implementacja Dyrektywy MDR 447

15.1.4. Zmiany doprecyzowujące przepisy Ordynacji podatkowej w zakresie MDR 448

15.2. Ustawa z dnia 5 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz niektórych innych ustaw 449

15.2.1. Zmiany dostosowujące przepisy do PKWiU 2015 450

15.2.2. Zmiany ograniczające liczbę rocznych obliczeń podatku przez organy rentowe 450

15.2.3. Pozostałe zmiany uzupełniające i doprecyzowujące obowiązujące przepisy 450

15.3. Ustawa z dnia 28 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (estoński CIT) 453

15.4. Ustawa z dnia 28 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz niektórych innych ustaw 456

15.5. Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw 458

- 15.6. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 460
- 15.7. Ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań ostonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 461
- 15.8. Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 462
- 15.9. Ustawa z dnia 7 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania społeczno-gospodarczym skutkom COVID-19 463
Zmiany prawno-podatkowe w projektach ustaw
- 15.10. Ustawa o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy - Prawo bankowe (druk senacki nr 284) (pakiet slim VAT) 464
- 15.11. Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw z dnia 22 października 2020 r. (pakiet VAT e-commerce) 466

Słowniczek pojęć 469

Bibliografia 471

Spis tabel 475